

Projekt nr 11

**Uchwała nr
Rady Miejskiej w Giżycku
z dnia**

w sprawie: Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok dla Miasta Giżycka.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2016 r. poz.446) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2016 r. poz. 487) Rada Miejska w Giżycku uchwała, co następuje:

§1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r. dla Miasta Giżycka , stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Giżycka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej w Giżycku
z dnia

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok dla Miasta Giżycka

Giżycko, grudzień 2016

ROZDZIAŁ I.

1. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwany dalej Gminnym Programem jest częścią gminnej strategii polityki społecznej oraz podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Ustawa ta wymienia 6 szczegółowych zadań, których realizacja powinna być prowadzona zgodnie z art. 4¹ ust. 2 w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalonego corocznie przez Radę Gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Miejskiej Giżycko prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu realizowanych w latach poprzednich. Przy jego opracowaniu przyjęto założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (którego elementem składowym są Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które funkcjonowały dotąd jako odrębne dokumenty), a także Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2016-2020. Uwzględniono też rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 r., wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Spośród problemów społecznych występujących w całym kraju zjawiska związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiaru. Konsumpcja alkoholu w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale i wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj.: przestępczość, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie czy przemoc w rodzinie. Problem ten winien być przedmiotem troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej. Wartym zaznaczenia jest również fakt, iż jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych groźących patologiami i uzależnieniami.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych, w świetle nowoczesnego podejścia do problematyki alkoholowej, oznacza zarówno podejmowanie tych działań, które są ukierunkowane na grupy osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, jak również i tych, które zmierzają do zmniejszenia dotkliwości problemów, jakie niesie za sobą nadużywanie alkoholu.

2. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Większość ludzi korzystających z alkoholu robi to w sposób rozsądny i powściągliwy, jednak pewna część ludzi nadużywa alkoholu, co powoduje w sposób nieuchronny dużą ilość szkód i zagrożeń. Problem ten występuje we wszystkich społeczeństwach. Wielkość szkód związana jest z rozmiarami i stylem konsumpcji napojów alkoholowych, ale zależy również od skuteczności i zasięgu działań profilaktycznych i naprawczych(źródło: PARPA). Zrealizowane w 2012 r. w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln.

Gminę Miejską Giżycko zamieszkuje 28 523 mieszkańców (stan na 9.12.2016). Biorąc pod uwagę dane Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wg których przyjąć można, że 2% populacji stanowią osoby uzależnione, to w mieście Giżycku liczba ta wynosiłaby 570 osób uzależnionych od alkoholu.

Czynnikiem wpływającym na wzrost alkoholizmu jest niewątpliwie bezrobocie. Według stanu na koniec listopada 2016 roku w powiecie giżyckim zarejestrowanych było 2409 bezrobotnych. Liczba bezrobotnych systematycznie maleje, odnotowano spadek o 11,4% w porównaniu ze stanem z końca listopada 2015 roku. Niemniej jednak stopa bezrobocia wynosi 13,2%.

Zjawisko bezrobocia jest częstą przyczyną zniechęcenia i załamania psychicznego, które sprzyjają sięganiu po środki zmieniające świadomość i aktom przemocy. Zwłaszcza kobiety, które na naszym terenie stanowią 57 % bezrobotnych coraz częściej rozwiązania swoich problemów szukają w alkoholu. Dużą część osób, które są objęte postępowaniem o zobowiązanie do leczenia odwykowego stanowią właśnie osoby bezrobotne, określające się jako „pracujące dorywczo”.

Uzależnienie od alkoholu i picie szkodliwe osób dorosłych ma negatywny wpływ najczęściej na całą rodzinę. Problemy te zgłaszane są do Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Corocznie jest w toku ok. 200 spraw o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Procedura ta jest długotrwała, jednakże z obserwacji członków komisji wynika, że może być skuteczna. Wymaga jednak dobrej współpracy ze wszystkimi służbami zajmującymi się problematyką uzależnień.

W roku 2015 do Komisji wpłynęło 91 wniosków (dla porównania w roku 2014 - 131 wniosków). Na posiedzenia Zespołu Motywującego, na podstawie protokołów sporządzanych po każdym spotkaniu, wysłano 478 wezwań. Niektóre osoby należało wzywać ponownie z powodu niestawiennictwa przy pierwszym wezwaniu. W roku 2015 miały miejsce również wznowienia postępowań zawieszonych, których dokonywano na wniosek najczęściej członków rodziny lub osoby najbliższe osobom nadużywającym alkoholu.

Na posiedzeniach Komisji Zespół Motywacyjny kieruje w pierwszej kolejności do punktu psychologicznego oraz oferuje nawiązanie współpracy z terapeutą. Kierowanie sprawy do Sądu jest działaniem ostatecznym, przy całkowitym braku współpracy ze strony wezwanego. W roku 2015 Komisja skierowała 37 wniosków do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego (w roku 2014 takich wniosków było 20). W związku z przygotowaniem dokumentów dowodowych wystąpiono o wydanie 10 opinii eksperckich przez biegłego w przedmiocie uzależnienia.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy zajmował się w 2015 roku 76 „Niebieskimi Kartami”. Do końca czerwca br. założono 46 NK. W 90 % osoby podejrzane o stosowanie przemocy i stosujące przemoc mają problem związany z nadużywaniem alkoholu.

Widocznym problemem w miejscowościach typu turystycznego jest spożywanie alkoholu w miejscach publicznych. Według danych statystycznych Straży Miejskiej w Giżycku w roku 2015 odnotowano 715 związanych z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (w roku 2014 - 870 interwencji). W pierwszym półroczu br. odbyło się 364 takich interwencji.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej reagują także w związku z naruszeniem ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W 2015 r. było 85 interwencji, co stanowi znaczny spadek w stosunku do roku 2014 r., w którym przeprowadzono 315 interwencji.. W roku bieżącym odnotowano 25 interwencji (stan na pierwsze półrocze).

Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej prowadzi punkt konsultacyjny dla osób i rodzin uzależnionych od alkoholu oraz dla sprawców i ofiar przemocy. Poniższe dane dotyczą roku 2015.

Punkt konsultacji psychologicznej prowadzony był raz w tygodniu. Łącznie psycholog wypracowała 94 godziny, w czasie których odbyło się 82 konsultacje. Najczęściej poruszonymi problemami były:

- problemy alkoholowe w rodzinie,
- różne formy i etapy przemocy,

- zaburzenia depresyjne i lękowe,
- problemy emocjonalne,
- problemy wychowawcze z dziećmi,
- rozpad rodziny, rozwód, separacja.

Z konsultacji korzystały zarówno wezwane na posiedzenie osoby nadużywające alkoholu, jak i również członkowie ich rodzin. Konsultacje miały na celu niesienie pomocy psychologicznej zgłaszającym się osobom, wspieranie i motywowanie do zmian w schematach myślenia i zachowania.

Punkt konsultacji prawnej prowadzony był dwa razy w tygodniu w wymiarze 2-3 godzin. Porady dotyczyły m.in.: konsultacji w sprawach majątkowych, projektów pozwów rozwodowych, w sprawie alimentów, zachowku, spadków, konsultacji w sprawach karnych i w sprawach kierowania wniosków do prokuratury przeciwko osobom nadużywającym alkoholu o znęcanie się, kradzież mienia i groźby karalne kierowane wobec bliskich. Łącznie prawnik wypracował w 2015 roku 255 godzin. Punkt konsultacji prawnej odwiedziło w 2015 roku 522 interesantów.

Punkt diagnostyczno – konsultacyjny dla dzieci i młodzieży prowadzony był raz w tygodniu w wymiarze 2 godzin przez socjoterapeutkę. Konsultacje polegały na udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, zwiększaniu wiedzy i umiejętności rodziców w obszarze rozwiązywania problemów związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu i przeprowadzaniu rozmów motywujących. Wzmacniano pozytywne zachowania i wygaszano niepożądane. Pedagog prowadziła także spotkania grupowe i indywidualne z dziećmi ze Świetlicy Socjoterapeutycznej. Łącznie pedagog wypracowała w 2015 roku 88 godzin. Z porad i konsultacji skorzystało 159 osób.

Punkt terapeutyczny - ogromną pomocą dla osób nadużywających alkoholu jest możliwość uczęszczania do grupy wsparcia prowadzonej przez wyspecjalizowanego terapeutę. Spotkania grupy odbywały się raz w tygodniu w czwartek. Stale uczestniczyło w nich od 5 do 10 osób. W zajęciach uczestniczyły zarówno osoby z wieloletnią abstynencją, wcześniej leczone w ośrodkach terapii uzależnień, a także osoby kierowane przez terapeutę z punktu konsultacyjnego. Raz w tygodniu we wtorek odbywały się rozmowy indywidualne z osobami skierowanymi przez Miejsko-Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ogółem udzielono 247 porad i konsultacji indywidualnych dla osób uzależnionych od alkoholu lub pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy. W 2015 roku terapeutka wypracowała 207 godzin.

Należy zaznaczyć, że grupy terapeutyczne oraz grupy AA funkcjonują również w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia, NZOZ Poradnia Uzależnień oraz innych instytucjach, więc można przyjąć, że pomoc terapeutyczna jest szeroko dostępna. Pomocą osobom uzależnionym zajmuje się również stowarzyszenie Teen Challenge Chrześcijańska Misja Społeczna Coffee House Giżycko. O możliwościach skorzystania z tych form pomocy informowano każdą osobę, która zwróciła się do Centrum Profilaktyki lub Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Osoby mające problemy związane z nadużywaniem alkoholu mogą też uzyskać pomoc w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, działającej w Powiatowym Ośrodku Rozwoju Edukacji.

Prowadzono również współpracę merytoryczną z podmiotami prowadzącymi określone grupy terapeutyczne. Dzięki współpracy z terapeutami oraz Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia monitorowano przebieg terapii osób uzależnionych. Dotyczy to głównie współpracy Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terapeutami, która jest niezbędna, by postępowania o leczenie odwykowe odnosiły skutek.

Polska, podobnie jak 38 innych krajów europejskich, uczestniczy w projekcie ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Drugs – ESPAD) – ogólnopolskich badaniach ankietowych, które dotyczą m.in. kwestii używania alkoholu. Badania są realizowane co cztery lata według wspólnej dla wszystkich krajów, wystandardyzowanej metodologii. Grupą badaną są uczniowie trzecich klas gimnazjalnych i drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Według najnowszych badań z 2015 r. napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 83,8% uczniów z młodszej grupy i 95,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 48,6% piętnasto-szesnastolatków i 82,3% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 12,5% uczniów z młodszej kohorty i 19,7% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 63,1% uczniów młodszych i 35,6% uczniów starszych.

Palenie tytoniu jest zachowaniem mniej powszechnym. Chociaż raz w życiu paliło 56,2% gimnazjalistów i 71,5% uczniów ze starszej grupy. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem paliło 26,4% uczniów z grupy młodziej i 41,7% ze starszej.

Palenie tytoniu jest obecnie podobnie rozpowszechnione wśród dziewcząt jak wśród chłopców. Picie napojów alkoholowych jest nieznacznie bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt, chociaż niektóre wskaźniki picia są już takie same.

Porównanie wyników badania z 2015 r. z wynikami badań zrealizowanych w 2011 r. w zakresie picia alkoholu przez młodzież wykazało kontynuację trendu spadkowego. W zakresie ocen dostępności napojów alkoholowych odnotować trzeba powolną, ale konsekwentną pozytywną tendencję zmniejszania się odsetków uczniów określających swój dostęp jako bardzo łatwy. Podobnie dzieje się też z tytoniem. Ponadto zmniejszają się też odsetki uczniów dokonujących zakupów takich napojów alkoholowych jak piwo czy wino. Wzrosły natomiast odsetki uczniów pijących napoje alkoholowe w barach, kawiarniach, restauracjach, dyskotekach, itp.

W giżyckich szkołach podstawowych i gimnazjalnych raczej nie odnotowuje się przypadków przebywania uczniów na terenie szkoły pod wpływem narkotyków i alkoholu. Zdarzają się pojedyncze przypadki uczniów palących papierosy na terenie szkoły. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych przypadków po użyciu tytoniu jest więcej, nauczyciele mają też informacje o paleniu przez uczniów papierosów poza szkołą, często w czasie przerw lekcyjnych. Ze środowisk docierają informacje o spędzaniu przez młodzież wolnego czasu z alkoholem, lecz są to informacje ogólne, w przypadku technikum dotyczy to także uczniów pełnoletnich.

W zakresie ocen dostępności napojów alkoholowych odnotować trzeba powolną, ale konsekwentną pozytywną tendencję zmniejszania się odsetków uczniów określających swój dostęp jako bardzo łatwy (na podstawie badań ESPAD). Podobnie dzieje się też z tytoniem. Ponadto zmniejszają się też odsetki uczniów dokonujących zakupów takich napojów alkoholowych jak piwo czy wino.

Subiektywne oceny młodzieży nie pokrywają się jednak z wynikami audytu w punktach sprzedaży alkoholu, który został na zlecenie Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej przeprowadzony na terenie miasta Giżycko w marcu 2016 r. W badaniu wykorzystano metodę „Tajnego klienta”. Metoda ta oparta jest na obserwacji uczestniczącej ukrytej, polegającej na próbie zakupu alkoholu przez osobę prawnie pełnoletnią (w danym roku kalendarzowym osoba ta ukończyła osiemnasty rok życia), lecz z wyglądu stwarzającą pozory osoby nieletniej. W programie uczestniczyła zarówno osoba „małoletnia” jak i realizator kampanii informacyjnej. Liczba punktów zgłoszonych przez Centrum Profilaktyki wyniosła trzydzieści. W dwudziestu jeden punktach sprzedaży alkoholu sprzedawcami były kobiety, w dziewięciu mężczyźni. Sprzedawcy byli w wieku od około 20 do 60 lat, średni wiek sprzedawców to 39 lat. Spośród wszystkich przebadanych punktów w dwudziestu czterech sprzedano alkohol osobie „małoletniej”. W punktach tych sprzedawcy nie wyrazili jakichkolwiek

wątpliwości odnośnie wieku nieletniego, nie poprosili o okazanie dowodu tożsamości i sprzedali alkohol. Tylko w sześciu punktach sprzedawcy odmówili sprzedania alkoholu „tajnemu klientowi”. Powodem odmowy sprzedania alkoholu był „brak dowodu osobistego”. Poprosili o dowód bez interwencji innych osób.

Badanie to możemy porównać z takimi samymi przeprowadzonymi w latach 2011 i 2012. I tak w przypadku roku 2011 skontrolowano 34 punkty i w żadnym z nich nie odmówiono sprzedaży alkoholu osobie „małoletniej”. Z kolei w roku 2012 na 29 odwiedzonych przez „tajnego klienta” punktów, w 11 sprzedano piwo osobie „małoletniej”. Widzimy więc potrzebę zwiększenia natężenia kampanii edukacyjnej w celu zmiany postaw sprzedawców i zwiększenia odpowiedzialnej sprzedaży.

Punkty sprzedaży alkoholu są ponadto corocznie nadzorowane pod względem przestrzegania przepisów prawa w tym zakresie przez Zespół Kontrolujący Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Kontrole przeprowadzane są w miejscach zawioskowanych przez Komisję i zgodne z planami kontroli. W 2015 r. przeprowadzono 45 kontroli. W wyniku przedstawionych kontroli pouczono sprzedawców o konsekwencjach prawnych wynikających ze sprzedaży alkoholu nieletnim oraz rozproszono szereg folderów i plakatów z zakresu profilaktyki przeciwalkoholowej.

3. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Giżycka, w szczególności należący do następujących grup:

- konsumenci alkoholu;
- osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby nadmiernie pijące;
- rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym;
- sprzedawcy napojów alkoholowych;
- dzieci i młodzież szkolna;
- osoby w wieku starszym.

4. CEL PROGRAMU

Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Giżycka poprzez przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, redukcja szkód wywołanych spożyciem alkoholu, poprawa sytuacji rodzin

z problemem alkoholowym, wspieranie lokalnego systemu pomocy dla ofiar przemocy, a także zwiększenie bezpieczeństwa w mieście.

4.1. CELE SZCZEGÓŁOWE

A. Profilaktyka i prewencja

A.1. Przeciwdziałanie wczesnej inicjacji alkoholowej wśród młodzieży.

A.2. Zwiększenie asertywności dzieci i młodzieży, rozwinięcie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych, w szczególności gdy dochodzi do prób częstowania alkoholem, papierosami czy narkotykami.

A.3. Rozpowszechnianie wiedzy na temat szkodliwości nadmiernego spożycia alkoholu, choroby alkoholowej, skutkach społecznych i zdrowotnych oraz o możliwości uzyskania pomocy.

A.4. Wspieranie działań przyczyniających się do przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

A.5. Zapobieganie nietrzeźwości w miejscach publicznych oraz respektowanie przez sprzedawców napojów alkoholowych postanowień Ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

A.6. Kreowanie alternatywnych form spędzania czasu, a także promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

A.7. Intensyfikacja działań związanych z odmową sprzedaży alkoholu i papierosów osobom poniżej 18. roku życia

A.8. Wspieranie oddziaływań wychowawczych rodziny i szkoły poprzez zwiększanie umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli.

B. Wsparcie terapeutyczne i ograniczanie negatywnego wpływu alkoholu na zdrowie

B.1. Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, prawnej, psychologicznej i pedagogicznej dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i ich dzieci;

B.2. Skuteczne motywowanie do podjęcia i kontynuacji leczenia odwykowego;

B.3. Przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wsparcie ofiar przemocy i zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego a także podniesienie wiedzy w zakresie radzenia sobie z tym zjawiskiem.

5. PRIORYTETY PROGRAMU NA ROK 2017

1. Stop cyberprzemocy i hejtowi – działania profilaktyczne przeciwdziałające przemocy rówieśniczej.
2. Powstrzymaj pijanego kierowcę – kampania edukacyjna na rzecz zmiany postaw społecznych.

6. REALIZATORZY

- 1) Jednostką wskazaną do realizacji Gminnego Programu jest Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej, które jest równocześnie koordynatorem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień oraz integracji społecznej na terenie miasta Giżycka.
- 2) Instytucje, służby, stowarzyszenia, osoby prawne i nieposiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne działające w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

7. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKO-GMINNEJ KOMISJI DS. ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Ustala się następujące zasady:

- 1) Wynagrodzenie ryczałtowe przysługuje członkom Komisji za uczestnictwo i pracę w posiedzeniach Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zespołów motywujących i kontrolujących oraz za kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych - w wysokości 80 zł brutto za każde posiedzenie lub kontrolę.
- 2) Potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniu i pracach zespołów jest podpisana lista obecności lub protokół kontroli, które są jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia.

- 3) Wypłata wynagrodzenia następuje raz na kwartał.
- 4) Posiedzenia komisji odbywają się cyklicznie, co najmniej dwa razy w miesiącu, kontrole punktów sprzedaży oraz podawania napojów alkoholowych dokonywane są zgodnie z kwartalnym planem kontroli.
- 5) Członkowi Komisji, w przypadku delegowania do udziału w szkoleniach, seminariach, warsztatach itp. przysługuje zwrot kosztów podróży według zasad mających zastosowanie do rozliczania kosztów podróży służbowej. Podróże służbowe członkom Komisji zleca Przewodniczący Komisji zaś Przewodniczącemu Burmistrz Miasta.
- 6) Obsługę biurową oraz finansową Komisji zapewnia Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku.

ROZDZIAŁ II

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadanie 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu.

- 1) Prowadzenie działań motywujących w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
- 2) Gromadzenie i udzielanie informacji na temat możliwości terapii i leczenia odwykowego.
- 3) Prowadzenie grupy wsparcia osób uzależnionych od alkoholu i po leczeniu odwykowym.
- 4) Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin uzależnionych od alkoholu (poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne).
- 5) Finansowanie publikacji w prasie lokalnej, audycji radiowych, ulotek, materiałów pomocniczych w terapii.
- 6) Monitorowanie przebiegu terapii.

- 7) Finansowanie kosztów opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia oraz kosztów postępowania sądowego o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
- 8) Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w Domu Pomocy Społecznej.

Zadanie 2.

Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu.

Prowadzenie działań w ramach zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy.

- 1) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Udzielanie pomocy osobom doświadczającym przemocy, m. in. poprzez: informowanie o możliwościach uzyskania pomocy, poradnictwo, wsparcie psychologiczne, prowadzenie punktu konsultacyjnego dla sprawców i ofiar przemocy.
- 2) Diagnoza indywidualna i prowadzenie działań zgodnie z programem świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży mających problemy szkolne, wychowawcze, rodzinne i inne.
- 3) Finansowanie szkoleń dla osób pracujących w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i w szkole.
- 4) Organizowanie alternatywnych form edukacyjno- rekreacyjnych uczestnikom zajęć socjoterapeutycznych związanych z przemocą w rodzinie oraz spożywaniem alkoholu przez nieletnich.
- 5) Organizacja akcji edukacyjnych związanych z przemocą w rodzinie, w środowisku rówieśniczym i w szkole”, spotkań, szkoleń, konferencji.
- 6) Organizacja warsztatów poświęconych tematyce cyberprzemocy skierowanych do dzieci i młodzieży oraz spotkań dla rodziców, nauczycieli, kuratorów, pracowników socjalnych, policjantów itp.
- 7) Organizacja konferencji o zagrożeniach wychowawczych w cyberprzestrzeni.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Diagnozowanie, monitorowanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz prowadzenie badań dotyczących problematyki uzależnień wśród mieszkańców Giżycka.
- 2) Wspieranie i finansowanie nowoczesnych programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym oraz w grupach podwyższonego ryzyka.
- 3) Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej i Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej „Pełna Chata”, finansowanie kosztów związanych z ich funkcjonowaniem i dożywianiem dzieci w placówkach.
- 4) „Praca na ulicy” - działania edukacyjno - wychowawcze, w środowisku otwartym, w którym przebywają dzieci i młodzież (praca streetworkerów uzupełniona superwizją).
- 5) Promocja alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez wyłonienie osób uzdolnionych i realizujących swoją pasję – kontynuacja działań z lat wcześniejszych.
- 6) Wspieranie prospołecznych i wolontariackich działań młodzieży.
- 7) Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, m.in. imprezy z cyklu „Bajkowe Lato ze Świetlicą” spektakle i koncerty profilaktyczne.
- 8) Organizacja imprez o charakterze międzypokoleniowym – „Podwórkowa liga boccia”, Festiwal Gier Podwórkowych, świetlicowe zajęcia stolikowe (seniorzy - dzieci) itp.
- 9) Organizacja konferencji poświęconej metodzie streetworkingu.
- 10) Wsparcie finansowe profilaktycznych zajęć teatralnych realizowanych na terenie giżyckich szkół oraz organizacja Giżyckiego Profilaktycznego Przeglądu Teatralnego (przy współpracy z Powiatowym Ośrodkiem Rozwoju Edukacji) , a także włączenie się (w miarę potrzeby) do organizacji Wojewódzkiego Przeglądu Teatrów Profilaktycznych dla uczniów z lekką niepełnosprawnością .

- 11) Wsparcie organizacyjne i finansowe imprez promujących młode talenty, organizowanych przez szkoły i inne instytucje.
- 12) Finansowanie profilaktycznych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży.
- 13) Wdrażanie społeczności do aktywnego i zdrowego spędzania czasu wolnego, a także integracja dzieci i rodzin poprzez realizację projektów środowiska lokalnego
- 14) Współfinansowanie nagród we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży promującym zdrowy tryb życia.
- 15) Edukacja publiczna społeczności lokalnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 16) Organizacja konferencji (przy współpracy m.in. z WOTUW) poświęconej FAS (płodowy zespół alkoholowy).
- 17) Prowadzenie strony internetowej Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej.
- 18) Organizowanie lokalnych konkursów profilaktycznych i imprez rekreacyjno – sportowych, popartych artystyczną formą, angażujących społeczność lokalną.
- 19) Włączanie się w obchody Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny poprzez organizację i współorganizację imprez integracyjnych (m.in. piknik rodzinny „Powitanie wiosny”, Integracyjny Festyn Rodzinny) oraz propagowanie konkursów wojewódzkich.
- 20) Prowadzenie kampanii edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień oraz włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii i akcji promujących życie bez alkoholu, m.in. kampanie edukacyjne PARPA, kontynuacja działań w ramach kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”, ogólnopolska kampania „Postaw na rodzinę”.
- 21) Przeciwdziałanie nietrzeźwości kierowców poprzez realizację i finansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych we współpracy z Policją i Strażą Miejską; udział w ogólnopolskich kampaniach „Odpowiedzialny kierowca”, „Powstrzymaj pijanego kierowcę”.
- 22) Prowadzenie działań na rzecz odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych.
- 23) Realizacja działań edukacyjnych skierowanych do sterników („bądź trzeźwy na wodzie).
- 24) Realizacja kampanii antynikotynowych skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych (m.in. przy współpracy z PSSE).
- 25) Współpraca z mediami. Informowanie na łamach prasy i poprzez lokalne radia o ofercie profilaktycznej i pomocowej.
- 26) Finansowanie materiałów, pomocy dydaktycznych, publikacji niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych oraz pomocnych w funkcjonowaniu Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej.

27) Wspieranie finansowe i organizacyjne zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) Organizacja i prowadzenie spotkań, konferencji i kampanii edukacyjnych przedstawicieli społeczności lokalnych zaangażowanych w działania profilaktyczne i naprawcze.
- 2) Wspieranie organizacji, stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych zaangażowanych w działalność profilaktyczną na rzecz społeczności lokalnej.
- 3) Współpraca z ruchami samopomocy (AA, Al-Anon, Al-Ateen i innymi).
- 4) Współpraca ze szkołami w zakresie wprowadzania i realizacji edukacji dotyczącej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, możliwość dofinansowywania wynagrodzenia osób prowadzących zajęcia, dofinansowywania lub finansowania innych działań (np. zakup publikacji, filmów edukacyjnych, zakup nagród w konkursach profilaktycznych).
- 5) Współpraca z Giżyckim Centrum Kultury, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji oraz Miejską Biblioteką Publiczną w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Zadanie 5

Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrum Integracji Społecznej.

ROZDZIAŁ 3

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są przede wszystkim dochody budżetu gminy pochodzące z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz inne dochody gminy.

ROZDZIAŁ 4

REALIZACJA PROGRAMU

- 1) W imieniu Burmistrza Miasta Giżycka zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą koordynowane przez Dyrektora Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku.
- 2) W celu realizacji Gminnego Programu finansowana będzie działalność Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.
- 3) Gminny Program ma charakter ramowy, a jego realizację określa plan wydatków zawarty w budżecie miasta.
- 4) Burmistrz Miasta składa sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Radzie Miejskiej w Giżycku w terminie do 31 marca roku następnego.

Oprac. Ewa Ostrowska, Dyrektor Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku

Uzasadnienie do uchwały Rady Miejskiej w Giżycku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obejmuje 6 zadań. Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Obowiązkiem organu stanowiącego gminy jest uchwalenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na każdy rok budżetowy w celu prawidłowej realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Program będzie realizowany przez Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku i inne instytucje.